

VERKIEZINGSPROGRAMMA

PvdA

voor de raadsperiode april 2018 tot maart 2022

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. WERK, INKOMEN EN ECONOMIE.....	7
2. WONEN EN VOORZIENINGEN.....	10
3. ONDERWIJS EN JEUGD.....	13
4. ZORG EN WELZIJN	15
5. VEILIGHEID IN STAD EN DORP.....	17
6. VRIJE TIJD.....	20
7. NATUUR, MILIEU EN LANDSCHAP.....	21
8. DE FINANCIËN VAN DE GEMEENTE.....	23
9. UITGANGSPUNTEN.....	26

VERKIEZINGSPROGRAMMA

voor de raadsperiode april 2018 tot maart 2022

INLEIDING

Woensdag 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Verkiezingen waarbij we zo sterk mogelijk uit de bus willen komen om als lokale afdeling van de Partij van de Arbeid het verschil te kunnen maken voor onze inwoners. In dit verkiezingsprogramma steken we onze stekken zoals elke partij dat doet in deze tijd. Onze partij heeft in onze gemeente de afgelopen jaren bestuurlijke verantwoordelijkheid gedragen, u kunt zien wat onze inspanningen hebben opgeleverd.

De PvdA is in elke kern actief maar heeft ook vertegenwoordigers op alle niveaus. In Brussel, Den Haag, bij de Provincie en het Waterschap. Verbindingen zijn dus snel gelegd. Als we in onze gemeente kansen zien of tegen problemen aanlopen dan kunnen wij die verbindingen inzetten om snel tot resultaat te komen. Dat is belangrijk gebleken de afgelopen 15 jaar dat we zitting hebben in het bestuur van onze gemeente en dat wordt nog belangrijker! De gemeente is de meest nabije overheid waar we voor u als burger kunnen doen wat nodig is.

U kent ons: de PvdA streeft naar een rechtvaardige samenleving waarin eerlijk delen, vast werk, goed wonen, een gezond leven, toegang tot scholing, emancipatie en recht op zeggenschap bestaat. Bestaanszekerheid is het fundament voor een 'verbonden samenleving'. Deze idealen stellen ons in Zeeuws-Vlaanderen voor een aantal specifieke opgaven waarin we vanuit de PvdA gezamenlijk optrekken. Gezamenlijk, zodat we één duidelijke lijn trekken op de genoemde onderwerpen en de belangen van de regio ook richting Provincie en Rijk goed behartigd worden.

De vooruitzichten voor de raadsperiode 2018-2022 zien er veel beter uit dan vier jaar geleden. Het zijn niet de makkelijkste jaren geweest. Maar ook nu staan we voor een uitdaging, om het beleid vooral sociaal te houden.

De gemeente krijgt steeds meer taken en verantwoordelijkheden in het sociale domein. De bijbehorende budgetten worden jaar in jaar uit verminderd. We zullen dat positief benaderen. Wat ons betreft is het de uitdaging van het mindere het betere te maken. Wij zijn niet blind voor de veranderingen die dat brengt voor een deel van onze inwoners. Het verwoorden van de politieke koers wordt daarmee van steeds groter belang.

Om te kunnen werken aan de samenleving zoals die ons voor ogen staat, is een lokale overheid nodig die slagvaardig is, die de taken waarvoor zij staat goed kan uitvoeren. Wij zijn realistisch genoeg te beseffen dat samenwerking in Zeeuws Vlaanderen daartoe een belangrijke voorwaarde is.

DE ZEEUWS-VLAAMSE PvdA - OP NAAR 2022 !

Gezamenlijk vragen wij al aandacht voor de onrechtvaardige tolheffing bij de Westerscheldetunnel en de dreigende teloorgang van het Voortgezet Onderwijs in Zeeuws Vlaanderen. Wij kunnen verder kijken en reiken dan de lokale partij die zich voornamelijk bezig houdt met lokale zaken. Onze vraag om aandacht voor zaken wordt versterkt door landelijke en provinciale collega's. Wij kunnen als Zeeuws Vlaamse PvdA-afdelingen ons gebied op de kaart zetten als deel van Zeeland en Nederland dat er ook toe doet. In het belang van de regio kan dit betekenen dat we op onderwerpen een afwijkend standpunt innemen ten opzichte van provinciaal en landelijk beleid.

Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen

Startgroepen vanaf 2,5 jaar

Jaarlijks volgen ruim 1200 leerlingen uit Zeeuws-Vlaanderen onderwijs in België. Om deze weglek vanuit de kinderopvang richting het onderwijs in België te voorkomen is het van belang om kinderen al op jonge leeftijd aan het onderwijs in Nederland te binden. Startgroepen waarbij kinderen al vanaf 2,5 jaar vier dagdelen per week spelonderwijs elkaar ontmoeten tegen een gunstig tarief zijn een succesfactor. Wij willen dit stimuleren en pilotregio voor landelijk beleid zijn.

Samenwerking in het Primair Onderwijs

Als gevolg van dalende leerlingaantallen zijn basisscholen genoodzaakt om samen te werken, zodat kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen in Zeeuws-Vlaanderen voorop blijft staan. Wij belonen scholen die bereid zijn om samen te werken, te innoveren en investeren in kwalitatief goed en toegankelijk onderwijs in onze regio.

Voortgezet Onderwijs in de regio

Het voortgezet onderwijs in onze regio staat financieel onder grote druk. Samenwerking is onontbeerlijk op korte en lange termijn. Wij vinden het van belang dat er voortgezet onderwijs vanuit tenminste Oostburg, Terneuzen en Hulst gevolgd kan blijven worden. Daarnaast trekken wij gezamenlijk op in belangenbehartiging van de regio richting het Rijk, zodat er maatwerk in de bekostiging van de scholen komt.

Bereikbaarheid in Zeeuws Vlaanderen

Openbaar Vervoer

Om een aantrekkelijke regio te blijven om te wonen en te werken is het van belang dat we een dekkend en hoogwaardig OV-netwerk ontwikkelen en in stand houden met een goede bereikbaarheid van de diverse kernen en belangrijke voorzieningen, zoals de ziekenhuizen, scholen, gezondheidscentra én Belgisch achterland. Dat ideaal ligt verder dan ooit van ons af. Sinds de invoering van een vraag gestuurd OV-netwerk zijn talloze studenten en forensen dagelijks ongekend lang onderweg richting Vlissingen en Middelburg en ontbreekt nog steeds een regelmatige verbinding met Gent.

Tolvrije Westerscheldetunnel

Door middel van wegenbelasting betalen we met zijn allen aan wegen en tunnels in Nederland. Gebruikers van de Westerscheldetunnel worden onevenredig hard getroffen door hantering van het principe "De gebruiker betaalt." Het is een onderdeel van de

Zeeuwse infrastructuur en moet net als alle andere wegen gezamenlijk betaald worden. Juist in Zeeuws-Vlaanderen is het van belang de streek bereikbaar en daarmee aantrekkelijk te houden, ook daar de geïnde tolgelden voor in te zetten is wat de PvdA betreft uit den boze. De Zeeuws-Vlaamse gemeenten spannen zich in, de tunnel zo spoedig mogelijk tolvrij te maken.

Fiets-Voetveer

Voor studenten en werknemers aan weerszijden van de Westerschelde vormt ook de Westerscheldeferry een belangrijke verbinding tussen Breskens en Vlissingen. Wij zien deze verbinding als een onderdeel van de basisinfrastructuur en het is dan ook van belang dat de ferry op lange termijn behouden blijft. Als Zeeuws-Vlaamse gemeenten maken we ons hier samen sterk voor.

Breda bus

Lijn 19 is dé rechtstreekse verbinding naar Breda voor studenten, scholieren en ouders uit Midden en Oost Zeeuws Vlaanderen. Telkens weer wordt er vanuit de Provincie de vraag gesteld of deze verbinding wel nodig is. Zonder treinverbindingen in Zeeuws Vlaanderen is deze verbinding cruciaal. Wellicht kan deze lijn ook een aansluiting krijgen op het station Roosendaal waardoor directe treinverbindingen met de rest van het land in bereik komt.

Zeeuws-Vlaamse zorg

Gezondheid en ziekenhuis

ZorgSaam in Zeeuws-Vlaanderen vervult een belangrijke rol als basisziekenhuis. Het is van belang de toegankelijkheid van spoed- en basiszorg ook op de lange termijn te borgen en inwoners te stimuleren gebruik te maken van de Zeeuws-Vlaamse zorg. Goede ketenzorg moet daar aan ten grondslag liggen.

Gemeenten spannen zich gezamenlijk met ZorgSaam in voor het aangaan van duurzame afspraken met de zorgverzekeraars in Nederland en Vlaanderen, waarbij het van belang is dat de Zeeuws-Vlaamse zorg een belangrijke rol vervult in de toegang tot zorg naar Vlaanderen.

Ouderenzorg en thuiszorg

Een goede oude dag met liefdevolle zorg en trotse medewerkers is wat we willen zien. Om dit in Zeeuws-Vlaanderen te realiseren is het van belang dat zorg nabij georganiseerd wordt en in goede afstemming met het gemeentelijk WMO beleid ontwikkeld wordt. Gezamenlijk met vertegenwoordigers van cliënten en alle zorgaanbieders wordt gewerkt aan een ambitieus regionaal gezondheidsbeleid. Wij vragen expliciet aandacht aan het beschikbaar hebben van verpleeghuisbedden zodat bij spoedopnames onze cliënten niet de regio uit moeten.

Werkgelegenheid in Zeeuws Vlaanderen

Dethon

Met de invoering van de participatiewet komen mensen met een arbeidsbeperking niet zonder meer aan de slag bij onze sociale werkvoorziening Dethon. Mensen die voor 2015 een SW indicatie hadden kunnen daar gewoon blijven werken. De PvdA Zeeuws Vlaanderen wil de afbraak van arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking voorkomen. Door reguliere bedrijven op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid aan te spreken om mensen met een beperking aan te nemen én door het ombouwen van Dethon tot een sociaal werkbedrijf. Naast ontwikkelingskansen te bieden aan mensen in de bijstand kunnen we mensen volwaardig en loonvormend werk blijven bieden.

**Onze mensen willen zich graag inzetten dit voor u te bereiken.
Geef hen uw steun!**

1. WERK, INKOMEN EN ECONOMIE

Houvast en vooruitgang

De gemeente Terneuzen is de grootste gemeente in de provincie Zeeland. De economische ontwikkeling van Terneuzen is van grote invloed op de ontwikkeling van de hele regio. Bedrijven horen zich thuis te kunnen voelen in onze gemeente. Een goed vestigingsklimaat voor bedrijven (groot, midden en klein) maar zeker ook een evenwichtige woon-werksituatie, krijgt van ons alle aandacht. Daarom zorgen we er voor dat onze dynamische gemeente goed bereikbaar is en dat onderwijs, overheid en bedrijfsleven nauw samenwerken. Ondernemers die investeren in de lokale economie en samenleving krijgen van ons een warm onthaal. Wij maken het voor starters makkelijker om een bedrijf aan huis te beginnen, bijvoorbeeld door bestemmingsplannen hiervoor te verruimen.

Wij zijn blij dat er een fusie komt tussen Zeeland Seaport en het Havenbedrijf Gent. Samen met de vergroting van de nautische toegang tot Gent, de nieuwe zeesluis, ontstaat er een ontwikkeling op havengebied die zijn weerga niet kent. We zullen er rekening mee moeten houden dat diverse ontwikkelingen ook overlast met zich mee kunnen brengen. Wij verwachten maximale inspanningen van de gemeente om de bereikbaarheid van Terneuzen op orde te houden en voor zover dat niet is op orde te brengen.

Het fusiebedrijf wordt wat betreft zee-overslag de tiende haven van Europa en de derde als het gaat om toegevoegde waarde aan de producten die hier aangevoerd worden. Wij zijn blij met de groei van het aantal directe en indirecte arbeidsplaatsen dat zich aandient. Wij verwachten van het nieuwe havenbedrijf dat er inspanningen gepleegd worden om de groei gepaard te laten gaan met vergroening, innovatie en duurzaamheid.

Een gezamenlijk havenbedrijf leidt ook tot een gezamenlijk beheersgebied. Wat de PvdA betreft wordt gewerkt aan gezamenlijk gedeelde milieunormen en zullen milieu- en gezondheidsdiensten gezamenlijk optrekken om de haven- en industriële ontwikkelingen te volgen en de milieubelasting op de factor wonen te monitoren.

De Partij van de Arbeid wil graag milieuvriendelijke bedrijven naar de Kanaalzone halen. Gezien onze ligging aan diep vaarwater en het cluster aan bestaande bedrijven moeten we ook rekening houden met de vestiging van minder milieuvriendelijke bedrijven. In die gevallen zijn de effecten voor de omgeving voor ons van doorslaggevend belang. Bedrijfsvestigingen mogen niet tot een toename aan overlast voor omwonenden leiden. In dit verband wordt met name gewezen op de ontwikkelingen in de Koegorspolder, alwaar Terneuzen Zuid en Sluiskil in de 'gevaarzone' liggen.

Economische groei creëert banen en banen zijn nodig om onze inwoners van inkomen te voorzien. Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid mee en is de aanjager van integratie en participatie. Hoewel we het iedereen graag gunnen moeten we ook erkennen dat er vanuit de markt niet voor iedereen betaald werk is.

Het hebben van werk en zodoende in eigen levensbehoefte kunnen voorzien is het allerbeste voor onze inwoners in de gemeente. Een inkomen zorgt voor zelfstandigheid en

creëert kansen. Echter, niet iedereen is hiertoe in staat en heeft blijvend of tijdelijk de steun van de gemeente nodig. Deze steun wordt actief verleend door onder andere een ruimhartig minimabeleid met het doel mogelijkheden voor deelname aan het maatschappelijk verkeer te waarborgen. In het bijzondere bijstandsbeleid krijgt dit de aandacht. Wij zullen de geboden beleidsvrijheid ter bestrijding van armoede ten volle benutten.

We spannen ons, samen met ondernemers, extra in om werkloosheid te verminderen en te voorkomen onder jeugd en ouderen. We bevorderen kennisinnovatie en -overdracht van ouderen naar jongeren. Mensen met veel kansen op de arbeidsmarkt kunnen zelf actief op zoek gaan naar een baan. De groep er tussenin ondersteunen we actief.

Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Zo verbeteren we de afstemming tussen opleidingen en beschikbare banen, gericht op uitbreiding van lokaal sterke sectoren. Dit mag niet leiden tot onderwijs dat slechts als verlengstuk van het bedrijfsleven opereert. Onderwijs is óók zelfontplooiing.

Wij willen dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door voldoende stageplekken en werkervaringsplaatsen aan te bieden binnen de eigen organisatie en 5 procent van de arbeidsplaatsen te reserveren voor langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten.

De grenzen van de arbeidsmarkt stoppen niet bij de gemeentegrens. Met werkgeversdienstverlening zoals grens-informatiepunten en een speciaal bedrijvenloket, ondersteunen we werkgevers in onze regio en maken hun taak lichter. Wij verwachten van hen dat ze ook maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Bijvoorbeeld door het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten tegen een volwaardig loon.

We gunnen aanbestedingen alleen onder de voorwaarde dat de aannemende partij minimaal 5 procent van de aanneemsom gebruikt voor de inzet van langdurig werklozen, jongeren en arbeidsgehandicapten. Dit heet Social Return on Investment. Dit passen we toe bij alle projecten en bij de inkoop van diensten en producten door de gemeente. De regels voor aanbestedingen worden zo toegepast dat het ook voor lokale ondernemers mogelijk blijft om in te schrijven op aanbestedingen.

Werkzoekenden proberen we zo snel mogelijk bij een werkgever te krijgen. Als dat niet kan zoeken we naar andere activiteiten. Voor iedereen die geen werk heeft is er het vangnet van de bijstand. De PvdA verwacht wel dat iedereen actief blijft, bijvoorbeeld met stages of door het doen van onbetaald werk of het volgen van scholing. Vanuit de mogelijkheden van elke bijstandsgerechtigde kijken we naar de aansluiting op de arbeidsmarkt en wat er nodig is (scholing, stage of onbetaalde arbeid) om die aansluiting te verbeteren.

Voor jongeren is het vinden van de juiste toegang tot de arbeidsmarkt belangrijk. Het vinden van die eerste baan die goed aansluit op de opleiding is moeilijk. Jongeren onder de 27 jaar volgen onderwijs, hebben een baan of combineren onderwijs met werk. Het uitgangspunt voor leerplicht en toeleiding naar werk is 'school eerst'. Het behalen van

een startkwalificatie is cruciaal. Het verrichten van stages en/of werk moet kunnen leiden tot een erkende startkwalificatie. Als het de jongere niet lukt om een baan te vinden die bij hem past, willen wij haar of hem helpen. Voor ons is het belangrijk dat jongeren actief blijven. Experimenten die de problemen van aansluiting onderwijs en arbeid oplossen, ondersteunen we.

Voor degenen zonder kansen of met zeer beperkte kansen hebben we het vangnet van de bijstand. Wij constateren dat dit vangnet met veel regels omgeven is. Bijstandsgerechtigden die nooit meer zullen of kunnen werken zuchten onder al die regels. Wij pleiten voor deze groep voor een vorm van basisinkomen: de regelvrije uitkering.

We zullen verder op een nieuwe wijze uitvoering geven aan de participatiewet dan tot nu toe gebruikelijk. De verschillende decentralisaties bieden ons daartoe mogelijkheden. Mensen die vroeger via een WSW-indicatie aan het werk werden geholpen bij Dethon en mensen die voor de invoering van de participatiewet nog in aanmerking kwamen voor een Wajong-uitkering komen nu allen aan ons gemeentelijk loket. Dat deze bezuinigingsmaatregel invloed heeft op Dethon en de mensen die daar normaliter bij in zouden kunnen stromen, is klip en klaar. Daar komt nog bij dat Dethon de komende tientallen jaren belangrijk zal blijven voor de mensen die tot 1 januari 2015 ingestroomd zijn. Vanzelfsprekend bieden we de mensen met een WSW indicatie dezelfde mogelijkheden binnen Dethon. Er moet wel wat veranderen. Voor de nieuwe instroom van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden Dethon en het WSP omgevormd tot een re-integratie- en een werkleerbedrijf waar verschillende bedrijfsonderdelen, de werkgeversdienstverlening, arbeidsontwikkeling, het werkleerbedrijf en de productiebedrijven intensief met elkaar zullen samenwerken om de mogelijkheden om via loon in het inkomen te kunnen voorzien zullen worden vergroot. Werkzaamheden zoals Service in de Regio, dienstencheques en het Horeca Training centrum die dienstig zijn aan ondersteuningsbehoeften binnen de WMO worden zoveel mogelijk aan elkaar verknoopt. We organiseren daarmee ons eigen sociaal werk- en servicebedrijf. De Sociale Dienst zal de toegang verzorgen voor mensen die een beroep moeten doen op de participatiewet. Naast klantbeheer voor inkomensondersteuning, wordt ingezet op maatschappelijke participatie voor mensen die nagenoeg geen kansen hebben op werk en zullen we de mogelijkheden die de WMO daartoe biedt inzetten. Hierbij past ook de ontwikkeling van een regelvrije uitkering.

Onze aanpak is gericht op begeleiding naar werk én aanpak van de armoedeproblematiek. Met woningbouwcorporaties, deurwaarders en nutsbedrijven maken we stevige afspraken om problematische schulden en huisuitzettingen te voorkomen en boetes op armoede een halt toe te roepen. Mensen die langdurig van een minimaal inkomen leven, krijgen extra steun onder andere in de vorm van een collectieve ziektekostenverzekering.

Daarnaast zijn er initiatieven waarnaar we verwijzen. Wij werken samen met de stichting Leergeld, Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds, Stichting Jarige Job, de Voedselbank, de Kledingbank en andere goede doelen stichtingen. Wij zitten daar dubbel in: wij waarderen de inzet, zien dat er veel mensen geholpen worden en steunen het daarom ook financieel, maar vinden ook dat ze niet nodig zouden moeten zijn. Een land waar liefdadigheid het antwoord moet zijn om haar inwoners bestaanszekerheid te geven vraagt om een grondige revisie.

Specifiek vraagt de PvdA aandacht voor de gestegen armoede onder ouderen. Volgens het rapport Armoedesignalement is de armoede bij ouderechtparen met 2,8% en bij alleenstaande ouderen met ruim 6,6% gestegen. Met een klein aanvullend pensioen komen ze daarmee net boven de armoedegrens. Wij zullen onze contacten in Den Haag gebruiken om voor deze verborgen armoede aandacht te vragen. Daarnaast zullen wij nagaan welke extra mogelijkheden tot ondersteuning er ontwikkeld kunnen worden binnen het gemeentelijk minimabeleid.

Onze sociale zekerheid is gebaseerd op solidariteit. Om dit overeind te houden staan fraudebestrijding en handhaving hoog op onze agenda. Tevens moet een aanvrager kunnen rekenen op een tijdige en correcte afhandeling van aanvragen in het kader van inkomen, werk en zorg. We hebben te maken met mensen die in kwetsbare posities zijn geraakt. Daar hoort een correcte bejegening vanzelfsprekend bij.

2. WONEN EN VOORZIENINGEN

Wonen, het ankerpunt in de verbonden samenleving.

Tevreden wonen en een goede woonomgeving is een eerste levensbehoefte. Wonen is de basis voor het kunnen meedoen in de samenleving. Wonen doe je in een dorp of in een stad, te midden van en samen met anderen.

De Partij van de Arbeid ziet de veranderende behoefte van onze inwoners. Wij staan niet voor méér bouwen maar voor anders bouwen en daar waar nodig en mogelijk zal dat om ingrepen vragen in de bestaande verouderde particuliere- en sociale woningvoorraad. Bundeling van voorzieningen zal de betaalbaarheid en gewenste kwaliteit op orde moeten brengen.

Zo hebben wij aan de wieg gestaan van de aanpak in Lievenspolder waarbij 130 verouderde woningen vervangen worden door nieuwe “nul op de meter”-woningen. Door lage energielasten en huurtoeslag blijven de woningen bereikbaar voor mensen met een kleinere beurs.

Wij zijn voorstander van wijken met een gevarieerd woningaanbod: zowel koop als huur, duur en goedkoop. De beste garantie voor gemengde wijken is keuzevrijheid. Eenzijdige samenstelling van wijken willen we voorkomen door renovatie en indien nodig sloop en nieuwbouw om keuzes te vergroten.

Woningaanpassing aan de nieuwe bevolkingssamenstelling is belangrijk. Voldoende betaalbare huurwoningen voor jongeren en ouderen zullen aandacht blijven vragen. Daar waar jongerenhuisvesting vraagt om enige begeleiding zullen we in overleg met de woningbouwverenigingen en zorgaanbieders nieuwe concepten ontwikkelen zoals Kamers met Doorgroei. Daarnaast vragen we de corporaties het aanstellen van zogenaamde huismeesters te overwegen. De combinatie jongeren- en ouderenhuisvesting zoals vormgegeven in De Veste verlaten wij. Ouderen zoeken de veiligheid van hun eigen leeftijdsgroep.

Voor ouderen zullen voorzieningen moeten worden getroffen zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Wonen voor ouderen op een mooie locatie, dicht bij het centrum of nabij de (zorg)voorzieningen moet mogelijk blijven. Op ons initiatief wordt de modernisering van De Veste ter hand genomen.

Als permanente bewoning van recreatiewoningen bijdraagt aan de leefbaarheid en aan het in stand kunnen houden van voorzieningen, staan we dit toe. Deze recreatiewoningen zijn dan wel gebouwd conform de geldende bouwregels. Daarnaast vraagt de huisvesting van de vele tijdelijke werknemers inspanningen van onze gemeente. Wij vragen om maatregelen waarmee voorkomen wordt dat huisjesmelkers zonder enig toezicht mensen her en der plaatsen en vervolgens de overlast aan de buurtbewoners laat. Ook tijdelijke huisvesting vraagt voortdurende aandacht.

De PvdA wil geld vrij maken voor het stads- en dorpsvernieuwingsfonds om te kunnen werken aan behoud van kwaliteit van de bebouwde woonomgeving. Daarnaast zullen we actief steun zoeken bij het Rijk en de Provincie en onderzoeken of de EU bij kan dragen aan deze opgave.

We ontwikkelen een plan van aanpak voor onze regio om langdurige leegstand te voorkomen, ook voor die gebieden waar veel particulier woningbezit is. Bouwprojecten en herstructurerings-projecten worden afgestemd op de toekomstige bevolkingssamenstelling waarbij gebouwd wordt om het zelfstandig wonen van ouderen te faciliteren.

De wijkaanpak van de afgelopen jaren heeft goede resultaten opgeleverd voor leefbaarheid, kwaliteit van woningen, sociale cohesie en onderwijs. De wijk is een belangrijk ontmoetingspunt voor verschillende bevolkingsgroepen. Het blijft essentieel dat we investeren in dorpen en steden om de leefbaarheid te vergroten. Schoon, heel en veilig blijft ons uitgangspunt.

Wij zijn blij dat er dorp- en wijkraden zijn die wijk- en dorpsontwikkelingsplannen ontwikkelen en die ervoor zorgen dat verschillende projecten in dezelfde wijk of hetzelfde dorp elkaar versterken. De gemeente, bewoners, ondernemers, corporaties en andere organisaties trekken bij het uitvoeren van die plannen samen op. De Wijkcoördinator wordt op de hoogte gebracht van ontwikkelingen in de wijk. Wij zijn niet blind voor het twijfelachtige niveau van draagvlak in wijk of dorp van sommige van deze wijkraden. Daar waar dit speelt zullen we niet schromen de burgerparticipatie op een andere wijze vorm te geven. Een plan daartoe moet worden uitgewerkt.

In een wijk of kern worden regelmatig plantsoenen, speelplaatsen en straten gerenoveerd of geherstructureerd. Natuurlijk wordt er naar de bewoners goed geluisterd en daar waar zij zelf verdere onderhoud en de zorg voor speelplaatsen, plantsoenen en andere voorzieningen willen plegen, geven we hen de zeggenschap middels het toekennen en verdelen van een budget. Het controleren van de onderhoudsstaat van de openbare (speel)ruimte blijft een taak van de gemeente.

Speelgelegenheid voor alle kinderen moet als het ware bezaaid over de hele gemeente liggen. Er is inmiddels een netwerk van veilige en, waar mogelijk, rolstoelvriendelijke

speelvoorzieningen ontstaan. Daarnaast hebben we een aantal zeer succesvolle speeltuinverenigingen. Speeltuin Oranjekwartier is daarvan het meest regionaal gericht en is uitgegroeid tot een toeristische attractie voor ouders met jonge kinderen.

Jongeren bereiken we op een laagdrempelige manier in hun directe woonomgeving met multifunctionele speelveldjes, skatebaantjes en trapveldjes. Samenwerking tussen jongerenwerk, buurtsportwerk en sportverenigingen vinden we belangrijk.

Voorzieningen

Goed wonen en een evenwichtige woonomgeving heeft ook te maken met voorzieningen. Daar waar voldoende vraag is, zijn voorzieningen op het terrein van zorg en welzijn. De sociale samenhang in dorpen en wijken wordt mede bevorderd door het in deze voorzieningen volop aanwezige vrijwilligerswerk. Wij streven naar het bundelen van voorzieningen omdat dat de kwaliteit ten goede kan komen en het door bundeling voldoende groot blijft om een voorziening in stand te houden.

We hebben opdracht gegeven om combinaties te maken met Toonbeeld als extra mogelijkheid voor dagvoorziening voor ouderen. De kinderboerderij in Terneuzen ontwikkelen we tot stadsboerderij waar natuur- en milieueducatie, dagbesteding voor ouderen, cliënten van diverse zorginstellingen en leerlingen hand in hand zullen gaan met recreatiemogelijkheden voor onze inwoners.

We hebben een eigen keuken ontwikkeld, Zo-Lekker, om onze ouderen te kunnen blijven voorzien van kwalitatief goede maaltijden via Tafeltje Dek Je. We ontwikkelen mogelijkheden voor ouderen om gezamenlijk te kunnen eten zoals de open tafel in De Veste.

Wij willen een sociale kaart van onze gemeente, waarop wordt aangegeven waar voorzieningen ontbreken of niet goed 'lopen' en waar een duurzame oplossing gevraagd wordt. We hebben daartoe een monitor 'maatschappelijk rendement' ontwikkeld, waardoor we gericht op wijk- en kernniveau kunnen aangeven welke problemen er leven en welke inzet er verwacht mag worden van organisaties en instanties.

In onze gemeente zijn tal van voorbeelden hoe betrokken vrijwilligers vorm geven aan een gevarieerd activiteiten aanbod. Nog dit jaar wordt uitvoering gegeven aan de facelift van Het Kaaike in Zuiddorpe. Deze kern werd onevenredig zwaar getroffen door sluiting van de basisschool en de brandweerkazerne. Een goed geoutilleerd dorps huis biedt het dorp mogelijkheden om het georganiseerd ontmoeten vorm te blijven geven.

Vrijwilligers worden zodanig ondersteund dat het leuk blijft vrijwilliger te zijn en te blijven. Dat betekent dat ze professionele ondersteuning krijgen als daar behoefte aan is. Vrijwilligerswerk kan gezien worden als een opstap naar een betaalde baan. Vrijwilligers zouden moeten kunnen rekenen op een fatsoenlijke vrijwilligersvergoeding.

Bij een goede woonomgeving past op de klant gericht openbaar vervoer. Wij blijven ons inzetten voor een sterk basisnetwerk aangevuld met de Haltetaxi met goede aansluitingen op het veer Breskens-Vlissingen en Station Goes. Wij willen een Breda bus

die via de Liefkenshoektunnel aansluit op station Roosendaal. Daarmee wordt het Nederlands spoor voor heel Zeeuws Vlaanderen ontsloten. Daarnaast wordt een snelle busverbinding naar Gent bij de Provincie voortdurend onder de aandacht gebracht.

3. ONDERWIJS EN JEUGD

Kansen bieden, talenten ontplooiën

Kinderen de kansen bieden om hun talenten ongeacht hun afkomst en achtergrond te ontplooiën is wat wij willen en wat wij doen. Een positief jeugdbeleid gericht op alle kinderen. Daarom zetten we in op voorzieningen als brede scholen, vitale sportvoorzieningen, goede kindzorg en op een leven wat niet beheerst wordt door (im- of materiele) zorgen. Wij maken ons zorgen om de kinderen die opgroeien met een sociale achterstand. Afkomst en achtergrond lijken steeds meer de kansen in het leven te bepalen. Wij vinden dat geen kind er de dupe van mag zijn dat ouders schulden hebben. Ook kinderen die thuis zijn omdat er geen plek is voor hen in het regulier of speciaal onderwijs hebben onze aandacht. Dit mag niet mogelijk zijn en vraagt om een directe oplossing.

Kinderen die opgroeien in een situatie van armoede zijn de meest kwetsbare groep. De deelname van alle kinderen aan sport, spel- en culturele voorzieningen moet, ongeacht de financiële middelen van ouders, mogelijk zijn. We maken gebruik van het jeugd sport- en cultuurfonds. Met een uitgebreid kindpakket zorgen wij ervoor dat schoolgaande kinderen ook thuis gebruik kunnen maken van de computer, een zwemabonnement krijgen en een vergoeding krijgen voor andere bijkomende kosten. Wij zorgen er voor dat er ook voor deze kinderen mogelijkheden zijn om mee te kunnen doen.

Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor en heeft de regie over jeugdzorg en welzijn. Om signalen van een kind in de knel snel op te vangen en adequaat te handelen is er een speciaal jeugdteam geformeerd binnen Aan-z om hulpvragen deskundig van oplossingen te voorzien door de verschillende jeugdhulporganisaties. Bij deze ondersteuning staat de eigen kracht van het gezin centraal en hoe in moeilijke situaties de opvoedingsverantwoordelijkheid vorm te geven. Er wordt gewerkt vanuit één integrale en gerichte aanpak waarin een casemanager zorgt voor afstemming van ondersteuning. Het onderwijs wordt hier nadrukkelijk in betrokken. Het gezin behoudt het overzicht en kan werken aan normalisatie.

Wanneer het onveilig is voor de kinderen wordt er zorgvuldig opgetreden en werken getrainde professionals met de meldcode waarin meldingsplicht is geborgd. In situaties van kindermishandeling en huiselijk geweld worden 'Veilig thuis' ingeschakeld, bij seksueel misbruik en geweld het 'Centrum voor seksueel geweld' in Zeeland. Gelukkig is voor de meeste kinderen en gezinnen een preventief programma voldoende om informatie te verkrijgen over opvoeding en verwante onderwerpen, ook daar zetten wij op in.

Volgens Nederlandse wetgeving zijn jongeren vanaf 18 jaar volwassen en verantwoordelijk voor zorgverzekering, inkomen en huisvesting. Wij zien dat er jongeren worstelen en verstrikt dreigen te raken in de verwachtingen en eisen die er aan hen worden gesteld. Binnen ons jeugd- en WMO beleid (18-/18+) houden we rekening met deze overgang.

We stellen een speciaal jongerenspreekuur in waar zij vragen kunnen stellen die passen bij hun situatie. Dat doen we op verschillende tijdstippen zodat zij ook in de mogelijkheid zijn om te komen. We hebben op twee locaties begeleid jongerenprojecten waar zelfstandig worden en zelfstandig wonen begeleid wordt. Voor jonge mensen tot 23 jaar is er een speciaal jongerenloket waar aandacht is voor studie en werk ook als het even niet gaat. We helpen jongeren verder, zij kunnen rekenen op onze steun.

De Partij van de Arbeid investeert in jongeren. Voorzieningen die aansluiten bij de jongerencultuur vinden wij een groot goed. Daarom houden we ruimtes in welzijnsaccommodaties beschikbaar waar de jongeren na schooltijd en in het weekend in een voor hen vertrouwde omgeving kunnen vertoeven.

Middels omgeving gerelateerde participatie, jeugdateliers, jeugdpanels kunnen jongeren gevraagd en ongevraagd hun mening en advies geven over het gemeentelijk beleid.

Onderwijs

Onze inspanningen op het gebied van jeugd(zorg)beleid zullen gecombineerd worden met de inspanningen van het primair en voortgezet onderwijs. De lokale educatieve agenda zal in de komende periode de systematiek van onderwijsachterstanden in een breder perspectief plaatsen.

De PvdA steunt het doel van passend onderwijs, namelijk om zoveel mogelijk kinderen in het gewone onderwijs tot hun recht te laten komen. De ondersteuningsplannen van het onderwijs moeten naadloos aansluiten op de inspanningen die we als gemeente plegen op de jeugdzorg. Voor een aantal kinderen blijft het bijzonder onderwijs noodzakelijk.

Wij zorgen er voor dat het onderwijs in goede, aangepaste gebouwen plaats vindt. Het schoolgebouw hoort een plek te zijn waar kinderen graag komen, waar het schoon en veilig is. De school moet het beste uit de kinderen naar boven halen. De school werkt samen met de buurt en andere instanties die zich ook met kinderen en hun omgeving bezighouden. Het concept van de Brede school geeft een extra positieve bijdrage aan de leefbaarheid en sociale samenhang in dorp of wijk. Het samen onder één dak brengen van kinderopvang, school, peuterspeelzaal en andere op basisschool gerichte activiteiten zoals bibliotheek en de jeugdgezondheidszorg, biedt grote voordelen. Met name de doorgaande pedagogische lijn geeft kinderen minder kans in een achterstandspositie te geraken. In vele kernen in onze gemeente zijn door onze inzet brede scholen gerealiseerd.

De PvdA wil waar nodig extra tijd investeren in kinderen. Teveel kinderen hebben bij aanvang van de basisschool een taalachterstand. Middelen die we hiervoor in gaan zetten zijn de voor- en vroegschoolse educatie (VVE), schakelklassen, ouderkamers, de verlengde schooldag en extra begeleiding bijvoorbeeld middels een zomerschool. We maken een permanent Plan van Aanpak gericht op het voorkomen en bestrijden van voortijdige schoolverlaters.

Wij sluiten onze ogen niet voor de demografische ontwikkelingen. Samen met de onderwijsbesturen maken we een plan voor de schoolgebouwen. Actief wordt gekeken welke scholen samengevoegd kunnen worden om kwaliteit te kunnen blijven bieden. Daarbij onderzoeken we in het primair onderwijs de mogelijkheid te komen tot Integrale Kind Centra (IKC). In het voortgezet onderwijs zoeken we de combinaties tussen het VMBO en het MBO (SCALDA) Door in het VMBO krachtig samen te werken met het bedrijfsleven wordt de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeterd en worden leerlingen adequaat opgeleid. Wij hebben ons ingespannen om het Centrum voor Toptechniek te realiseren.

Daarnaast zorgen we er voor dat de onderwijsskolom sterk genoeg blijft om onze jeugd thuis nabij onderwijs te kunnen blijven bieden. Wij spannen ons in om de 'weglek' van jonge kinderen (peuters) naar België tegen te gaan en maken ons hard voor een verrijkt onderwijsaanbod op onze scholen. De PvdA vindt dat de algemene toegankelijkheid van het onderwijs gewaarborgd moet zijn. De deelname van alle leerlingen, ongeacht handicap en de financiële middelen van de ouders, moet mogelijk zijn. Iedereen moet altijd mee kunnen doen, ook aan activiteiten die buiten de lesuren om aangeboden worden.

4. ZORG EN WELZIJN

We doen wat nodig is...

Zorg en welzijn is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Na de decentralisaties liggen er nu twee jaar van ervaring achter ons. Stappen zijn gezet en blijven gezet worden. Het proces is er een van ervaren, evalueren en bijsturen. Samenwerking, communicatie met en tussen zorggebruikers en zorgaanbieders is belangrijk, net als het voorkomen van valse verwachtingen, eerlijk zijn over wat er wel en niet geboden kan worden.

Draagkracht blijft voor ons een leidend principe. Eigen bijdragen voor zorg dienen inkomensafhankelijk te zijn zonder dat dit leidt tot een stapeling van eigen bijdragen. Mensen weten uitvoeringsinstantie Aan-z steeds beter te vinden. Door te werken met wijkteams raken de hulpverleners vertrouwd met de wijk en weten ze wat er leeft. Met 'één gezin één plan'-systeem wordt zorg en begeleiding afgestemd en verbonden met elkaar. We gaan steeds uit van eigen kracht, netwerk, familie en buurt en daar waar nodig wordt hulp snel ingezet. Dat maakt het mogelijk om gewoon in je eigen wijk te kunnen blijven wonen als je ouder wordt of beperkt raakt of tijdelijk ondersteuning nodig hebt in het gezin. We investeren in het gesprek vooraf. Consulanten die bij u thuis het gesprek aangaan, met u bepalen wat er aan ondersteuning of zorg nodig is en wie dat gaat leveren.

De PvdA hecht aan kwalitatief goede zorg en een juiste afstemming tussen de eerste-, anderhalve- (huisartsenposten en medische centra) en tweedelijnszorg. Voor kleine kernen kan dit betekenen dat er een concentratie van zorgvoorzieningen nodig is. De veranderende zorgbehoefte, inwoners die langer thuis blijven wonen, de behoefte aan herstellende zorg dicht bij huis, kan leiden tot veranderingen in de zorg-infrastructuur en een verschuiving van functies. In kleine kernen maar ook wijken, clusteren we, daar waar

mogelijk, de zorgvraag en zorgaanbod tot zorgunits, zodat een exploitabel geheel kan ontstaan.

Van alle zorg die wordt verleend, wordt ongeveer 80 procent gedaan door mensen die daarvoor niet betaald krijgen. Het gaat dan vaak om ouders die voor hun gehandicapte kinderen zorgen, partners die elkaar verzorgen of kinderen die hun ouders ondersteunen. We noemen dat mantelzorg. Het helpen en verzorgen van iemand van wie je houdt is natuurlijk geweldig. Zoiets doe je met liefde. Maar vaak is het ook ontzettend zwaar. Soms gaat het zelfs om hele jonge kinderen die complete verantwoordelijkheden in het huishouden hebben of hoogbejaarden die hun partner verzorgen. Om mantelzorgers te helpen en af en toe rust te geven zetten wij de komende jaren extra in op het ondersteunen van mantelzorgers. Met maatwerk als hulp in het huishouden en tuinonderhoud bij de mantelzorger, respijtzorg en een goed samenspel tussen formele en informele zorg houden we die draaglast en draagkracht van de mantelzorger in balans en trachten we overbelasting te voorkomen.

Wij zetten vanzelfsprekend ook in op preventie. Gezondheidsbevordering is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van onze GGD, zorgverzekeraar, de zorgaanbieders, de huisartsen, ziekenhuis en de gemeente. Wij steunen de zich ontwikkelende samenwerking in het programma Goed Leven en doen mee met het programma Gezond in de Stad van het ministerie van VWS. Wij zijn geen voorstander van grote opschalingen: het Streekziekenhuis te Terneuzen blijft wat ons betreft een volwaardig ziekenhuis voor Zeeuws-Vlaanderen.

De invloed van het gemeentebestuur op beleidsbeslissingen van zorg- en welzijnsinstellingen is vergroot door de vele kleine stichtingen samen te brengen onder de paraplu van welzijnsorganisatie Aan-z. Wij streven naar de verdere professionalisering van deze organisatie. Door de bedrijfsvoering dichtbij de instelling zelf te organiseren, zal de organisatie in staat zijn de vele eisen die aan de uitvoering en daarmee aan haar medewerkers worden gesteld beter te managen. Met duidelijke opdrachten en een heldere verantwoordingsstructuur kunnen we onze verantwoordelijkheid die we hebben op het Sociale Domein beter waar maken.

Het verminderen van de mobiliteit van met name ouderen en mensen met een beperking trachten we te compenseren door het bieden van WMO- en doelgroepenvervoer. Middels betaalbaar, vraagafhankelijk, collectief vervoer kunnen we aan deze vraag voldoen. De kwaliteit van het vervoer laat helaas soms te wensen over, zeker wanneer lang ongewis is wie de Europese aanbesteding gaat winnen. Dat is niet goed voor de klant en ook niet goed voor de beroepsgroep. Wij zien dit als een zeer vervelend bijeffect van een doorgesloten vorm van marktwerking. De PvdA wil de mogelijkheden onderzoeken om het vervoer door een van de aan de gemeente verbonden partijen te laten uitvoeren. In afwachting hiervan wordt het huidige vervoerssysteem kritisch gevolgd om het kwaliteitsniveau te verbeteren.

Senioren zijn een belangrijke bevolkingsgroep in onze gemeente. De opvallend andere levensstijl van deze groeiende groep inwoners heeft onze aandacht. Het genieten van de oude dag op een moderne wijze vraagt van de gemeentelijke overheid een doorlopende communicatie met ouderen, met name voor de minder draagkrachtigen.

Er wordt blijvend gezorgd voor een vrijwilligersnetwerk (met professionele ondersteuning) om alle ouderen die daartoe geïndiceerd zijn, de mogelijkheid te bieden dagelijks een verse warme maaltijd bezorgd te krijgen. We houden daartoe een eigen keuken 'Zo Lekker' in stand. De bezorgkosten worden door de gemeente gesubsidieerd. Er mag voor gebruikers van de maaltijdverzorging geen financiële belemmering zijn van deze voorziening gebruik te maken.

Wij gaan ervan uit dat mensen goed weten wat zij wensen en vinden van ontwikkelingen in de wijk en hoe zij ondersteuning vanuit de WMO graag terug willen zien. Daarover het gesprek aangaan doen we niet alleen op individueel niveau aan de keukentafel maar willen we wijkgericht inzetten door wijkgesprekken te organiseren.

In Nederland is het VN verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap sinds 14 juli 2016 van kracht. De PvdA wil dat mensen met een beperking net als iedereen, midden in de samenleving, een goed en actief leven kunnen leiden. Om dat mogelijk te maken wordt een uitvoeringsplan gemaakt met de gebiedsonderdelen spelen, wonen, werken, zorg, financiën, onderwijs, communicatie en bereikbaarheid, waarbij toegankelijkheid de norm dient te worden.

5. VEILIGHEID IN STAD EN DORP

Veilig voelen, veilig zijn, daar zorg je samen voor.

Wij staan voor een veilige en open samenleving en wij koesteren de diversiteit die daarbinnen bestaat. Daarbij zijn wederkerigheid en respect voor elkaar het uitgangspunt. We willen allemaal kunnen werken, wonen en leven zonder ons zorgen te hoeven maken over discriminatie, geweld, bedreiging en misdrijven. (Sociale)veiligheid is een belangrijk punt voor de PvdA en daar dient iedere burger een stukje verantwoordelijkheid voor te nemen. Wanneer er echt iets aan de hand wordt er door de Overheid opgetreden.

Veiligheid vraagt inspanning van alle partijen. Het is de taak van overheid en burgers. Zonder elkaar lukt het niet onze leefwereld veilig te houden. Wij betrekken wijkbewoners bij het veiligheidsbeleid en bij de uitvoering ervan. Jaarlijks vragen we wijkbewoners welke problemen zij in hun wijk ervaren, hoe die moeten worden aangepakt en wat zij zelf hieraan kunnen doen. Wij accepteren dat er bij uitgaansgelegenheden camera's worden geplaatst om de veiligheid te vergroten. We maken mensen ervan bewust dat het belangrijk is elkaar aan te spreken op gedrag en dat ouders het gesprek aangaan met hun kinderen. We zetten Buurtbemiddeling in indien nodig.

Veiligheidsbeleid gaat over afstemming, samenwerking en een goede balans tussen voorkomen waar het kan en handhaven waar dat moet. Staan voor veiligheid betekent ook grenzen trekken. Samen met woningbouwcorporaties, welzijns- en (jeugd)zorg-instellingen, brandweer, politie, onderwijs, burgers en bedrijven gaan we in overleg en zijn we betrokken bij de praktijk van alle dag. Ook als het gaat over signalen van

radicalisering, mensenhandel en de strijd tegen drugshandel en georganiseerde criminaliteit. Samen met politie en justitie treden we op waar nodig.

Thuis moet je veilig kunnen zijn, als kinderen en volwassenen. Het signaleren van geweld achter de voordeur dient met zorgvuldigheid en doortastendheid te gebeuren. Wij stimuleren deskundigheid van professionals op het gebied van veiligheid en de aanpak/signalering van huiselijk geweld, kindermishandeling, het (h)erkennen van eergerelateerd geweld. Samen met alle gemeenten in Zeeland zorgen we voor een goed bereikbare 24 uren zorg. 'Veilig Thuis' is het meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij een ingrijpende gebeurtenis van seksueel geweld kunnen slachtoffers zowel kinderen als volwassenen direct worden geholpen, waarbij ook aandacht is voor loverboypraktijken, hiervoor is het Centrum Seksueel Geweld de aangewezen instantie. Prostituees die willen 'uitstappen' worden vanuit project RUPS, geholpen bij het opbouwen van een nieuwe toekomst.

In onze gemeente hijsen we de regenboogvlag, ter ondersteuning van de LHBT groep. We staan voor aanpak van discriminatie en geweld tegen hen.

We streven een open samenleving na waar voor ieder een plek is. Oudere mensen, zieke mensen wonen ook in gewone wijken. Als zij door verwardheid niet meer in staat zijn hun eigen en anderen hun veiligheid te garanderen gaan we er doortastend maar gepast mee om. Hierin heeft zowel de zorg als maatschappelijke hulpverlening vanuit de gemeente een rol.

Bijzondere opsporingsambtenaars zorgen ervoor samen met de burger de wijk heel, veilig en schoon houden. De BOA geeft adviezen bij het inbraakveilig maken van de woning en woonomgeving. Ook zoekt hij of zij zogenaamde enge plekken op en adviseert het gemeentebestuur de situatie te veranderen. Daar waar de wijkbewoner het niet zo nauw neemt met zijn woonomgeving treedt de BOA op en sommeert inwoners populair gezegd hun troep op te ruimen of verstoringen te beëindigen.

We treden op tegen alcoholmisbruik onder jongeren. Ouders hebben hierin een eerste verantwoordelijkheid. Wij verwachten van onze winkeliers en horecaondernemers dat zij zich houden aan de leeftijdsgrens. Dit handhaven wij streng. We voeren een preventief beleid met het project "Laat ze niet(ver)zuipen" en informeren ook ouders over uitgaan en drankgebruik van hun kinderen.

In de binnenstad van de kern Terneuzen moet het aspect veilig uitgaan worden vergroot. Tot nu toe is er al veel geïnvesteerd en zijn resultaten zichtbaar, maar het rendement is nog niet zodanig dat we tevreden kunnen zijn. Samen met de horecaondernemers, de buurt, politie en gemeente moet het mogelijk zijn een uitgaanssfeer te scheppen, waarbij men zich lekker voelt.

Activiteiten die risicovol zijn in het licht van het aantrekken van criminaliteit en verstoring van de openbare orde moeten worden geweerd. We blijven bij ons standpunt dat wij er niet voor kiezen gok- en of speelautomatenhallen toe te laten. De bestaande automatenhal in Axel wordt zo mogelijk beperkt in de bedrijfsvoering.

Wat het gedoogbeleid ten aanzien van de verkoop van softdrugs betreft willen we de huidige praktijk blijvend toetsen aan de oorspronkelijke doelstelling van het gedoogbeleid. We hebben een coffeeshopbeleid dat ontoreikend is. Het was ooit de bedoeling de handel in cannabisproducten te scheiden van de (straat)handel in harddrugs. Het landelijke beleid omtrent coffeeshops is sinds lange tijd weer in beweging. Meerdere gemeenten spreken zich uit tegen het rijksbeleid met de dringende vraag om nieuwe wetgeving en beleid omtrent cannabis- en coffeeshops. Terneuzen heeft op zich geen noemenswaardige of zichtbare problemen doch is het huidige beleid omtrent cannabis- en coffeeshops in Terneuzen een risicovolle! Er is nu één verkooppunt van cannabis waar geen sprake van goede en professionele exploitatie lijkt te zijn en dat duidelijk niet uitnodigend of toereikend genoeg is voor de specifieke behoeften van een deel van onze inwoners. Het gevolg is dat de handel zich naar de straat verplaatst. Wij willen deze situatie doorbreken door een tweede coffeeshop toe te laten. Daarnaast willen wij als PvdA dat Terneuzen zich aanbiedt als pilot voor de legale teelt van hennepproducten. Daarmee kan de zogenaamde achterdeurproblematiek bestreden worden.

Veiligheid in het verkeer

Veiligheid is echter meer dan dat. Veiligheid is ook het kunnen wonen in een straat waar de kinderen veilig kunnen spelen. Er wordt in veel straten te hard gereden. Wij zijn voor het kritisch inzetten van maatregelen in het kader van Duurzaam Veilig. Te veel drempels aanleggen in woonwijken vraagt om overlast. We richten de straten zo in, dat men automatisch kiest voor een gematigde snelheid. Inspraak vanuit de wijk of straat rond het instellen van verkeersmaatregelen wordt elke keer weer toegepast alvorens een maatregel wordt ingevoerd.

Er worden vrachtwagenroutes ontwikkeld, waarbij als uitgangspunt geldt dat alleen bestemmingsverkeer de kern of wijk in mag. In elke kern wordt voorzien in een vrachtwagenparkeermogelijkheid. Dit is goed voor de woonomgeving en een service naar de vrachtwagenchauffeurs. Wij juichen initiatieven om de mensonterende toestanden rondom het parkeren van buitenlandse vrachtwagenchauffeurs te verzachten of te verbeteren toe. Wij zijn voor fatsoenlijke parkeervoorzieningen voor deze werknemers.

Rond scholen zijn veilige schoolzones. In deze schoolzones is de maximum snelheid voor auto's 30 km/u, zijn er parkeerverboden, veilige in- en uitstapplaatsen voor kinderen, veilige fietsroutes en voldoende fietsstallingen. 'Op voeten en fietsen naar school' wordt gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig in het verkeer kunnen bewegen en zijn een voorstander van verkeerseducatie.

De schoolgaande jeugd moet gebruik kunnen maken van veilige fietsroutes. Hierbij denken wij aan zoveel mogelijk van de rijbaan gescheiden fietspaden en op het platteland ook aan veilige plekken bij boerderijen, waar men kan schuilen of om hulp kan vragen bij bijvoorbeeld een lekke band of kapotte fiets. We bekijken gevaarlijke punten in schoolroutes en richten deze zo in dat men niet illegaal kan oversteken of bochten af kan snijden

Veiligheid is ook het redden van mensenlevens en het beschermen van de gezondheid tegen gevaarlijke stoffen. De brandweer moet snel ter plekke kunnen zijn als er zich een ongeval of calamiteit voordoet. Uitrustingen op strategische punten in de buitenkernen zijn hierbij van groot belang.

6. VRIJE TIJD

Elkaar ontmoeten

Steeds meer inwoners van onze gemeente maken een bewuste keus in de verdeling tussen werk en vrije tijd. De Partij van de Arbeid vindt het dan ook een speerpunt voor de eigen inwoners in hun eigen woonomgeving ontspanningsmogelijkheden te bieden. Hoe groter de mogelijkheden tot het invullen van vrije tijd, hoe groter de aantrekkingskracht van de gemeente om er te wonen en te werken. Burgerinitiatieven kunnen onze steun verwachten. Ervaring leert echter dat deze niet zo maar van de grond komen. Wij willen sociaal cultureel- en opbouwwerkers die in wijken en kernen vanuit de welzijnsaccommodaties hun schouders zetten onder breed aanbod van toegankelijke activiteiten.

Sport en spel zijn belangrijke middelen voor gezondheid, integratie en geven de kans elkaar te ontmoeten. Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke functie en zijn in veel wijken en dorpen het sociale cement van de samenleving. Wij willen de sociale functie van sportverenigingen versterken door verbindingen te leggen met scholen, buitenschoolse opvang, welzijn, jeugdzorg, wijkcentra en/of dorpshuizen.

Wat sportvoorzieningen betreft zijn we goed voorzien. Talloze mogelijkheden om buitensport te bedrijven vinden we door de hele gemeente. Samenwerken is hierin steeds belangrijker. We moedigen de z.g. multi-sportverenigingen aan en het multifunctioneel gebruik van voorzieningen. Daarbij zien we het als onze taak om instellingen aan te moedigen hun voorzieningen voor een bredere groep aan te bieden en daarmee te werken aan de inclusieve samenleving. Wij denken dat voorzieningen in stand kunnen blijven als er fiks samen gewerkt wordt. Zeker in de kleinere kernen ligt het bundelen van sportvoorzieningen in de rede. Wij moedigen ook zorginstellingen daartoe aan. Wij stimuleren dat deze ook overdag beschikbaar zijn voor het onderwijs en activiteiten in het kader van de begeleiding.

Door gebruik te maken van de plaatselijke gymlokalen die voor de basisscholen beschikbaar zijn kan ook kleinschalige binnensport worden geboden. Overwogen kan worden het beheer van deze gymzalen in handen te stellen van deze multi-sportverenigingen. Het sportcomplex 'De Vliegende Vaart' in de kern Terneuzen, het Sport-uus in Axel en de prachtige sporthal in De Statie in Sas van Gent zijn de accommodaties waar op hoog niveau gesport kan worden.

Sport en spel zijn ook belangrijk voor de gezondheid. We ontwikkelen samen met de GGD, Sport Zeeland, scholen en maatschappelijke organisaties projecten om overgewicht en bewegingsarmoede tegen te gaan. Sportverenigingen die alcoholmisbruik, roken en drugsgebruik in sportkantines tolereren worden niet gesubsidieerd.

Ook voor inwoners die zich niet willen binden aan een sportvereniging moeten mogelijkheden zijn om te sporten. De breedtesport-impuls biedt mogelijkheden om in buurten en kernen actief met buurtsportinitiatieven aan de slag te gaan. Buurtsportwerkers ondersteunen de verenigingen bij hun vrijwilligersbeleid en het opbouwen van een vrijwilligerskader. Zij zorgen samen met het onderwijs en de verenigingen voor naschoolse sportactiviteiten in dorpen en buurten daar waar sportdeelname achterblijft.

Er is een grote traditie met betrekking tot het culturele leven: kunstbeoefening door amateurs, bibliotheken, poppodia, musea en cultuureducatie. Juist deze voorzieningen en hun toegankelijkheid staan onder druk door bezuinigingen. Wij spannen ons in om verdere bezuinigingen op culturele voorzieningen te vermijden. Samenwerking met andere voorzieningen kan hiervoor een oplossing bieden.

Het Scheldetheater in Terneuzen is de trekker voor professionele podiumkunsten. In de kern Terneuzen moet ook amateuristische kunstbeoefening mogelijk zijn. Het Scheldetheater heeft ook hierin een functie. Amateurpodiumkunsten kunnen zich ook in de kernen ontwikkelen in de goed geoutilleerde zalen in Axel, Sas van Gent en Sluiskil.

Daarnaast achten wij vormen van jongerencultuur zoals ontwikkelingen van Jongerencentrum De Pit, The Factory Festival, Steenworp, Potatoland, De Ballade en andere op jongeren en muziek gerichte uitingen een verrijking van ons cultuuraanbod. Wij maken de woonomgeving aantrekkelijker door in de openbare buitenruimte kunst te plaatsen en cultuurroutes aan te leggen, waarbij kunst, historie en cultuur volop aandacht krijgen. Het jeugdcultuurfonds wordt actief onder de aandacht gebracht van kinderen en hun ouders.

7. NATUUR, MILIEU EN LANDSCHAP

Slim investeren en duurzaam genieten

Zeeuws-Vlaanderen heeft een gevarieerd landschap dat aantrekkelijk is voor de eigen inwoners en toeristen. Binnen onze gemeente zijn landschappelijke kenmerken zichtbaar die we koesteren en die de streek een eigen identiteit geven. Natuur en natuurgebieden horen toegankelijk te zijn. Een goed wandelpadennetwerk, aantrekkelijke fiets- en kanoroutes dragen bij aan de toegankelijkheid van natuur en landschap. De PvdA zet zich in voor goede ontsluiting van de groene omgeving. Kinderen betrekken we al vroeg bij natuur en milieu. Bijvoorbeeld door het subsidiëren van milieueducatie voor kinderen en het aanleggen van natuurspeeltuinen.

Terneuzen heeft met de aanleg van de nieuwe zeesluis er een prachtige toeristische attractie bij. Wij willen op aangewezen plaatsen meer de ruimte geven aan campergebruikers. We willen de campers de afweging laten maken of de overnachtingen buiten de recreatiebedrijven een goede is. We passen het aantal te

plaatsen campers aan rekening houdend met de omwonenden. Daarnaast laten we zien wat we te bieden hebben via het VVV, digitaal of op schrift en via de eigen Sociale Media.

Bij bebouwing in het landelijk gebied stellen we als voorwaarde dat dit landschappelijk wordt ingepast, bijvoorbeeld door toepassing van de 'rood-voor-rood-regeling'. Wij bevorderen diervriendelijke en biologische alternatieven in de agrarische sector door het meewerken aan bestemmingsplannen. Megastallen, varkensflats en dergelijke zijn bij ons niet welkom. Uiteraard volgen we de projecten rond plattelandsontwikkeling op de voet.

De Partij van de Arbeid hecht aan bescherming van het milieu. Steeds meer mensen en bedrijven zijn zich bewust van het belang van duurzaamheid. Regionaal milieubeleid is noodzakelijk om onze omgeving schoon en gezond te houden. Hierbij is het noodzaak dat iedereen binnen de regio zich hiervoor inzet. De gemeente geeft het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven en inwoners op verschillende manieren hun steentje bij te dragen aan een duurzame gemeente.

We stimuleren het scheiden van afval en initiatieven om de hoeveelheid afval te beperken.

Wij maken het huidig woningbestand energiezuiniger, bijvoorbeeld door in de prestatieafspraken met woningcorporaties duurzaamheid als doel op te nemen of door te wijzen op subsidiemogelijkheden voor energiebesparende maatregelen en woningisolatie.

Duurzame alternatieven voor de verwarming van gemeentelijke gebouwen stimuleren we. Zo willen we dat de gemeente in haar eigen gebouwen gebruik maakt van energiebesparende technologieën zoals warmte-koude-opslag, zonnepanelen en ledverlichting. Wij zijn voorstanders van het gebruik van groene stroom. Gestimuleerd moet worden dat windmolenparken ontstaan op locaties in of aan zee. Hier is het rendement hoog en de overlast voor omwonenden nihil. De mogelijkheden voor toepassing van zonne-energie worden maximaal benut, mits het niet ten koste gaat van de groene ruimte.

In de Kanaalzone moet meer groen worden aangelegd. Wij pleiten voor meer groene buffers tussen wijken en rond bedrijventerreinen.

In 2016 werd het van Rijksweg verboden bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Mensen moeten geïnformeerd worden over de gevolgen voor hun woonomgeving als beheer en onderhoud van plantsoen en straat zonder het gebruik van bestrijdingsmiddelen plaatsvindt. We beheren de openbare ruimte natuurlijk, ecologisch en milieuvriendelijk door ecologisch bermbeheer, variatie in beplanting van perkjes en groenstroken en een gematigd kapbeleid. Bescherming van de biodiversiteit is hierbij belangrijk.

Bij de aanleg van nieuw- en renovatie van openbaar groen komt er een beplantingsplan, waarbij rekening gehouden wordt met gifvrij onderhoud. Zo ook bij de aanleg van straten, pleinen en stoepen. Toch zullen we daarmee het huidige niveau van onderhoud niet kunnen handhaven.

8. DE FINANCIËN VAN DE GEMEENTE

Sociaal en realistisch

We komen uit een tijdperk waarin het financieel perspectief verre van rooskleurig was. En toch hebben we tijdens de crisis en deze moeilijke tijd geïnvesteerd in sport, cultuur, onderwijs en infra. Investerings die we bewust hebben gedaan. Anticyclisch werd dat toen genoemd; investeren als overheid als de markt het laat afweten. Tegengesteld meebewegen. Met deze investeringen hielden we de basis op orde en gaven we onze burgers wat ze van ons mogen verwachten: behoorlijke voorzieningen en een goed toegerust apparaat om het kwaliteitsniveau op orde te houden. Bezien we onze voorgaande jaren dan is het financieel perspectief wat nu geboden wordt zonder meer goed en kan er in aanloop naar de nieuwe raadsperiode gekeken worden wat wij voor onze burgers kunnen verbeteren. Maar let op! Omdat we geld hebben moeten we het niet direct uitgeven, ook nu geldt dat een tegengestelde beweging grote schommelingen voorkomt.

We zien, ook vanuit de markt, dat er weer volop wordt gewerkt aan de realisering van een aantal grote projecten binnen onze gemeente, zoals de nieuwe Sluis, Kennedylaan West, de Kop van de Noordstraat, Nieuwstraat Zuid, het plan Veerhaven en de Markt. Er wordt weer gebouwd. Er is nieuwe bedrijvigheid. Het is een samenleving die volop in beweging is. Een goede zaak! Het kan weer! Daar hoort wel een waarschuwing bij: Als PvdA moeten we er voor waken dat we geen gemeente worden waar we met verschillende snelheden gaan groeien. We zijn een gemeente die bestaat uit dertien kernen, waar wij samen de schouders onder zetten en waar iedereen de kans krijgt om mee te doen en waar extra aandacht is voor de kwetsbaren onder ons.

In dat kader stond de afgelopen raadsperiode vooral in het teken van de transitie in het Sociaal Domein. Op dit terrein zijn veel zaken veranderd, zaken die mensen raken, waar zorgvuldig mee omgegaan is en waar geen valse verwachtingen werden gewekt. Waar eerder sprake was van de 'Verzorgingsstaat' is de gemeente nu verantwoordelijk om de ondersteuning te bieden aan mensen die dat nodig hebben. Omdat iedereen nu eenmaal anders is en elke situatie op zichzelf staat, volstaan kant en klare oplossingen niet. Voor een belangrijk deel worden er op maat ondersteunings-arrangementen aangeboden aan mensen die dat nodig hebben. Daarnaast moeten er goede bereikbare en betaalbare algemene voorzieningen zijn waar gebruik van gemaakt kan worden. Het gaat dan om toegankelijke sociaal culturele activiteiten en vormen van dagbesteding, WMO vervoer, maaltijdenvoorziening, huishoudelijke hulp en dergelijke die het mensen mogelijk maakt deel te blijven nemen aan de samenleving. Het op een andere manier aanbieden van producten en diensten in het kader van de WMO zal uiteindelijk de mensen waar het ons als PvdA om gaat een bredere dienstverlening verschaffen. Om die transformatie tot stand te brengen zullen wij de reserve Sociaal Domein, die wij speciaal daarvoor hebben gevormd, inzetten.

Na de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeente vragen de verminderde budgetten op dit beleidsterrein ook om een transformatie. Wij zien de inspanningen die geleverd worden om hetgeen te doen wat nodig is om de juiste hulp te kunnen bieden.

Daarnaast zien we ook wachtlijsten ontstaan bij provinciaal opererende zorgaanbieders. Krapte in de budgetten mag er niet toe leiden dat jeugdigen met een dringende hulpvraag zonder enige steun blijven. We zullen er de betreffende aanbieders op aan spreken en eventueel overbruggingszorg laten organiseren. Ook hier zullen wij de reserve Sociaal Domein, die wij speciaal daarvoor hebben gevormd, inzetten om deze verandering tot stand te brengen.

De PvdA wil dat ook op lokaal niveau de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat geldt onder andere voor de WMO. De PvdA vindt dat daar waar eigen kracht meer en meer centraal wordt gesteld, dit ook geldt voor het meewegen van de eigen financiële kracht (vermogen). Wettelijk zijn hiervoor beperkte mogelijkheden, maar de mogelijkheden die er zijn wil de PvdA doordacht benutten. Met een acceptabel plafond in eigen bijdragen blijft ondersteuning toegankelijk.

Ook de bezuinigingen die tot stand zijn gekomen met invoering van de participatiewet vragen nadrukkelijk aandacht. We zullen de instrumenten op het gebied van werk en inkomen die ons ten dienste staan optimaal moeten gaan benutten. Het visiedocument “Samen werken aan talent!” wijst, wat de fractie van de PvdA betreft, de richting aan hoe we deze transformatie vorm gaan geven. Daarnaast moet deze transformatie optimaal verbonden zijn aan onze andere inspanningen op het gebied van de WMO. De PvdA zal voorbeelden als Service in de Regio en de warme maaltijdvoorziening Zo-Lekker volgen zodat arbeidstoeleiding uit de participatiewet de dienstverlening vanuit de WMO de samenhang tussen de decentralisaties zal versterken.

De economische ontwikkeling van Terneuzen en Zeeland Seaports zal van grote invloed zijn op de ontwikkeling van de hele regio. De PvdA steunt de blijvende aandacht voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en een evenwichtige woon-werksituatie. De komende periode verwacht de PvdA veel bereikbaarheidsproblemen die voortvloeien uit de grote infrastructurele werken als de Zeesluis en de verbreding van de Tractaatweg. Als het gaat om omleidingsroutes, bebording en inzet van interactieve verwijssystemen lijkt er een gebrek aan sturing te zitten op de uitvoering.

Een doorn in het oog blijft de tolheffing. De PvdA vindt dat bij opschaling van allerlei diensten eerder sprake moet zijn van een mobiliteitstoeslag dan van een tolheffing. Wij steunen initiatieven om de effecten van de tolheffing te onderzoeken en de negatieve effecten op onze sociaaleconomische ontwikkelingen in beeld laten brengen.

Economische groei creëert banen, en banen zijn cruciaal om onze inwoners van inkomen te voorzien. Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid mee en is de aanjager van integratie en participatie. We moeten echter ook onze ogen niet sluiten voor mensen die al jaren afhankelijk zijn van een uitkering en de uitwerking die dat heeft op hun mogelijkheden uit deze situatie te komen. Wij steunen initiatieven die deze onmenselijke/zorgelijke situatie kunnen doorbreken. Een experiment met een regelarme bijstandsuitkering met inzet van de GIDS-gelden lijkt ons zeer gewenst. Hierdoor wordt sociale uitsluiting voorkomen.

De PvdA zal specifiek aandacht blijven vragen voor het onderwijs. In de vorige raadsperiode heeft de gemeente geïnvesteerd in vervangende nieuwbouw van meerdere

basisscholen. Als reactie op de demografische ontwikkelingen zijn scholen samengegaan en in aantal terug gebracht. Dit proces is nog niet ten einde en zal investeringen gaan vragen in meerdere wijken en kernen. Een voorbeeld hiervan is de wijk Zeldenrust. Daar staan drie scholen met in totaal een leegstand van 13 lokalen. Hier lijkt nieuwbouw noodzakelijk. Wij vinden het belangrijk dat zo'n grote wijk aantrekkelijk blijft en wordt voorzien van een eigentijdse school. Daarnaast zijn er wensen voor nieuwbouw in Hoek en Westdorpe.

Grote zorgen maakten wij ons over de samenwerking binnen het Voortgezet Onderwijs in Terneuzen. Het lijkt er op dat er na een jarenlange onderlinge concurrentie en gesteggel tussen de middelbare scholen in onze gemeente eindelijk een frisse wind gaat waaien. De PvdA vindt dat het onderwijs ten dienste moet staan van al onze leerlingen en zo ingericht moet zijn dat ze optimaal hun talenten kunnen ontwikkelen. Als daar investeringen voor nodig zijn, is de PvdA bereid daar ruimte voor te maken op de begroting. Leidend bij onze afwegingen is de garantie van algemene toegankelijkheid.

De gemeentelijke organisatie moet een stevige bijdrage leveren aan de gewenste ontwikkelingen. De PvdA merkt op dat de afgelopen jaren de gemeentelijke organisatie jaar in jaar uit gekrompen is, terwijl er steeds meer verantwoordelijkheden op het bordje van de gemeente gelegd zijn. Een overheid met veel taken moet daar op toegerust zijn.

Door het gebruik van nieuwe media en digitalisering van de dienstverlening zijn we tot behoorlijke kostenbesparingen gekomen. De dienstverlening aan de burger blijft optimaal door de gemeenteloketten in de kernen Terneuzen en Axel voor gemeentelijke diensten in stand te houden. In Sas van Gent zijn we op afspraak in De Statie aanwezig om de burgers uit de omgeving van Sas van Gent ten dienste te zijn. De burger wordt vlot, vriendelijk en adequaat geholpen. Wij willen dat onze gemeentelijke diensten burgervriendelijk blijven en je niet elke keer weer je persoonsgegevens hoeft te overhandigen.

De lokale overheid moet rekening houden met de koopkracht van haar inwoners. De Partij van de Arbeid streeft daarom naar het voorkomen van lastenverzwaringen. We laten de lokale lasten gelijke tred houden met de inflatie.

Lokale uitgaven waar een duidelijke tegenprestatie tegenover staat (afvalstoffenheffing, rioolbelasting en sommige leges) worden kostendekkend doorberekend. Het geld opgebracht door de eigenaren van honden, de hondenbelasting, wordt enerzijds besteed aan het bestrijden van de overlast en anderzijds aan voorzieningen voor honden (uitlaatterrein/speelweide).

Verenigingen, vrijwilligers en inwoners die zich inzetten voor de samenleving kunnen wat ons betreft rekenen op steun in de vorm van aanvullende subsidies.

Kortom: de Partij van de Arbeid wil een inzet van middelen, waarbij er vooral op gelet wordt of de inwoner optimaal profijt krijgt van het betaalde belastinggeld.

Het motto van Partij van de Arbeid voor de raadsperiode 2018-2022:

TERNEUZEN VERBONDEN!

UITGANGSPUNTEN PVDA TERNEUZEN

TERNEUZEN VERBONDEN....

WE HEBBEN AANDACHT VOOR DE MEEST KWETSBARE BURGERS !

Met onze gemeente en veel inwoners van onze gemeente gaat het goed. Wij sluiten onze ogen echter niet voor problemen die zich in onze gemeente voordoen. Nog steeds groeien kinderen in armoede op. Eenzaamheid, uitsluiting en anonimiteit komen ook in onze gemeente voor. Niet iedereen heeft dezelfde kansen om iets van het leven te maken. Nog steeds geldt: hoe hoger het inkomen, des te beter de gezondheid.

ONZE SAMENLEVING IS RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR !

Voor de PvdA betekent dat werken aan een rechtvaardige samenleving waar mensen zich veilig voelen, solidair zijn met elkaar, met elkaar leven, elkaar helpen als dat nodig is. Een van eerlijk delen, vast werk, goed wonen, een gezond leven, toegang tot scholing, emancipatie en recht op medezeggenschap. Een gemeente waar kinderen welkom zijn, onbezorgd opgroeien en worden aangemoedigd om zich te ontwikkelen, creatief te zijn, verder te kijken en vooruit te komen. Waar we uitgaan van een inclusieve samenleving waar ieder de kans krijgt iets van het leven te maken.

IEDEREEN DOET MEE, WIJ ZORGEN VOOR EEN GOEDE BASIS !

Ieder verdient kansen en de mogelijkheid tot deelname aan alle facetten van de samenleving. In eerste instantie door een fatsoenlijk inkomen waarmee eenieder zichzelf kan voorzien in het bestaan. Wie deze basis niet heeft, komt er niet toe om zich te ontwikkelen, zelfredzaam te zijn. Zelfs met voldoende inkomen kan een steuntje in de rug nodig zijn. Voor geluk kunnen we niet zorgen, maar we kunnen wel de voorwaarden scheppen die het makkelijker maken om mee te doen in onze samenleving.

WE STAAN VOOR EEN ECONOMISCH SOCIAAL ÉN GROEN BELEID !

We staan in de komende periode voor uitdagingen die horen bij deze tijd. We worden geconfronteerd met milieuvraagstukken en ontwikkelingen waar wij samen met onze zuiderburen maar ook buurgemeenten naar willen kijken. Deze tijd vraagt ook om een groene paragraaf die zijn invloed heeft op beslissingen op alle beleidsgebieden.

VEILIGHEID....DAAR ZORGEN WE SAMEN VOOR !

Wij willen een veilige samenleving. Je veilig voelen in je eigen huis, in je directe omgeving, is een recht waar we ons hard voor maken. Veiligheid is een prioriteit van de PvdA. Zowel preventie als handhaving willen we verbeteren.

WE GAAN UIT VAN HET PRINCIPLE: ZELFSTANDIG WAAR HET KAN, ONDERSTEUNING WAAR NODIG !

Onze samenleving is een samenleving die inclusief is, waarin iedereen actief deelneemt naar eigen mogelijkheden waarin voor iedereen plaats is, waarin iedereen mee telt en voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Burgers zijn zelfredzaam. Wie dit niet is kan op ondersteuning rekenen. In eerste instantie vanuit zijn omgeving, maar als dat niet kan, zorgt de lokale overheid voor een goed vangnet. De ondersteuning is altijd gericht op het zoveel mogelijk herwinnen van de eigen kracht en is dicht bij de mensen georganiseerd, met meer aandacht voor maatwerk en minder bureaucratie.

WE WERKEN AAN EEN VERBONDEN SAMENLEVING !

De PvdA streeft naar een zorgzame samenleving. We willen geen samenleving waarin we langs elkaar leven, maar mét elkaar leven. Zorg is niet alleen een verantwoordelijkheid van de overheid, maar een gemeenschappelijke taak van ons allemaal. Iets voor elkaar betekenen en elkaar helpen als het nodig is. Dat maakt onderdeel uit van ons ideaal van solidariteit, noem het de 'verbonden samenleving'. Wij vinden dat onze gemeente dat juist moet stimuleren.

GOED EN NABIJ ONDERWIJS VOOR DE BESTE KANSEN, DAT GAAN WE REGELEN !

In onze samenleving willen wij het beste onderwijs voor alle kinderen. Wij vinden dat de gemeente medeverantwoordelijkheid draagt voor een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs, voor gelijke kansen van kinderen en voor een goede huisvesting van de scholen.

CULTUUR GEEFT KLEUR AAN ONZE SAMENLEVING, WE ZIJN ER TROTS OP!

De PvdA is trots op ons rijke culturele leven. Cultuur draagt bij aan het imago van de gemeente en de lokale identiteit. We steunen de volksfeesten in elke kern, stimuleren activiteiten bij Koningsdag, Bevrijdingsdag en Speelweken. Daarnaast geven we graag steun aan de vele verenigingen die middels zang, dans, muziek of toneel, kleur geven aan onze samenleving.

SPORT VERBINDT EN HOUDT GEZOND; OOK DAAR HEBBEN AANDACHT VOOR!

De PvdA investeert in sport en beweging. Het brengt mensen bij elkaar en draagt bij aan de sociale cohesie van een gemeenschap. Middels sport investeren we in de gezondheid van mensen, in het bevorderen van participatie en sociale samenhang voor zowel jongeren als ouderen. Daarom steunen we het Jeugdsportfonds. Het is belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk is.